Ч. 267. Середа 11 грудня (28 падолиста) 1907. Рік XVII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

З ради державної. — Знижене податку від цукру. — Борба з хорватскою обструкциєю. — Положене в Портуґалїї.

Австрийска палата послів вела вчера дальшу дискусию над наглячим внесенєм в справі угоди. Пос. кн. Ліхтенштайн заявив, що партия християньско суспільна буде голосувати за угодою, але що в дискусиї річевій може оно підносити свої сумніви. Угода мусить бути ухвалена в дорозї парляментарній, бо того вимагає повага палати. — Пос. Трелич-Павицич заявляє, що Хорвати не могли би голосувати за угодою навіть в тім случаю, коли би угода заключала найбільші політичні користи, бо голосоване за нею було би добровільним скріплюванєм дуалізму, котрий в Австриї Хорватів ґерманізує, а на Угорщині мадяризує. Підносить, що в хвили, коли єго братя ведуть в Будапешті завзяту борбу з варварскими Азийцями, насилуючими їх права, не може поводити ся супокійно. Закидає иншим сторонництвам славяньским і Полякам, що не підпирають Хорватів в їх борбі о свободу. Супротив грозячого Хорватиї абсолютизму мусить перестеречи міністра війни, аби не висилав войск против Хорватів, того найвірнійшого і найхоробрійшого народа монархії. Відкликає ся до всїх сторонництв о підпору Хорватів в їх борбі. Признає щиру охоту президента кабінету бар. Бека і вірить в єго обіцянку дану Хорватам в справі язика, але нїхто не може знати, чи по принятю угоди бар. Бек ще довго удержить ся на своїм становищи. Кінчить заявою, що Хорвати будуть голосувати против угоди. — П. Крамарж заявляє іменем ческого клюбу, що буде голосувати за наглячостию. — П. Лєхер підніс, що предложена угода єсть під взглядом господарским добра, під взглядом фінансовим достаточна, під взглядом політичним однак означає зворот на дорозї політичного розділу обох держав. — П. Поґачнік, Словінець, заявив іменем полудневославяньского клюбу, що буде голосувати за наглячостию і за угодою. Так само заявив ся социялїстичний посол Адлер іменем свого клюбу, а дальше презес польского Кола, пос. др. Ґломбиньский. По промові Хорвата, пос. Продана, закрито засїдане. Слїдуюче нині.

Спір між міністром скарбу др. Коритовским а переважною частию послів, які рішучо обстоювали за значним зниженєм податку від цукру, покінчив ся компромісом, після якого мін. др. Коритовский згодив ся остаточно відразу обнижити податок о 8 кор., а переважна часть посольских ґруп зрезиґнувала з того, щоби вимагати дальшого постепенного обнижуваня податку від цукру. В виду того можна надіятись, що в той спосіб порішить справу цукрового податку парлямент евентуально против голосів социял-демократів та кількох поменших крайних ґруп посольских. Справа уложила ся так допера на суботнїшнім засїданю буджетової комісиї, бо перед тим правительство стояло зі всею рішучостию проти значнїйшого обниженя цукрового податку. В дебатї промовляв перший пос. Ільой, заявляючись за безпроволочним обниженєм податку о 8 кор. та за зобовязанєм правительства в двох дальших трикратних фазах о нових 8 кор. (4×2), так що в 1914 р. дійшла би та знижка до 16 кор. Пос. Сильвестер згоджував ся на обниженє тілько о 8 кор., а др. Адлер обстоював за зниженєм о 16 кор. та о знесенє підвижки податків, переведеної розпорядками виданими на основі 14 §-у. Відтак промовляв др. Коритовский, апелюючи до комісиї, щоби справу обниженя податку трактувала з найбільшою обережностию і повагою, бо кожда корона знижки означає убуток 3 і пів міліона корон в державнім буджеті. Внесенє социяльних демократів, яке повело би за собою зменшенє державних доходів о 56 міліонів, є таке, що прави-

---

8)

Ісляндия

єї природа і єї жителї.

(Після Лехман-Тарнава, др. Пудора і др. написав К. В.).

(Дальше).

Попереду вже зазначили ми, що найхарактеристичнїйшим проявом ісляндскої культури єсть цілковитий брак подїлу на стани. Се потверджує також берлиньский професор, Андр. Гайслер, котрий перед кількома роками їздив по Ісляндиї. Він каже, що причиною сего з'явища єсть незвичайно високе образоване цілого ісляндского народу, котре не дозволяє, щоби особенности всїляких родів званя різко виступали. Як в Америцї — каже він — так і на Ісляндиї можуть найзначнїйші і найобразованїйші особи брати ся до роботи або до служби, яка в нашім понятю єсть низька і проста, а тото нїхто їм не подивує ся анї не возьме за зле. Так н. пр. наймив ся був у проф. Гайслера за провідника по місти практикуючий лїкар; хлопець від коний, котрий підчас єго подорожи їздив з ним в глубину острова, був ґімназияльним учеником в Рейкявік, котрий у вільних від науки годинах служив ще за продавця в склепі; провідник проф. Гайслера підчас сеї подорожі по краю був ще рибаком і учителем дівочої школи; орґанїст при церкві в Рейкявік був давнїйше простим ковалем і т. п.

Ісляндия то остров, що має 104.785 квадр. кільометрів, отже майже так великий як полуднева Німеччина*), півтретя раза так великий, як Швайцария а чотири рази так великий, як Сицилїя, але з того, що найбільше лиш третина єсть замешкана а не менше лиш 13.400 квадратових кільометрів займають ожеледці. Першою ознакою поступу під материяльним взглядом єсть то, що число жителїв значно збільшило ся. В 1801 р. мала Ісляндия не більше як 47.000 жителїв, в 1850 було вже 59.000 а тепер єсть кругло 80.000. Якби не пошести, неврожаї і сильна еміґрация до Америки, то число жителїв виносило би тепер певно яких 100.000, отже тілько як в найлїпших часах стародавної ісляндскої держави.

Дуже значний поступ слїдно на поли шкільництва і вихованя. Ще в першій половинї минувшого століття була в цілім краю лиш одна однїсенька латиньска школа. Тепер має Ісляндия медичний і теольоґічний факультет, ґімназию, дві школи реальні, семінарию учительску, три дівочі школи, школу господарства домашного, школу керманичів, чотири рільничі школи і около 30 шкіл народних а крім того яких 180 вандрівних учителїв. Крім того основано в Рейкявік в послїдних часах ще кілька поменших фахових шкіл, як: школу для вечірної науки, школу торговельну і школу рисунків. До того ще й закон з 1880 р. обовязує всїх сьвященників, щоби не припускали до конфірмациї (миропомазаня після протестантского віроісповіданя) тих, котрі не научили ся читати і писати. У всїх школах єсть наука безплатна а крім того можуть ученики діставати запомоги із всїляких фондів.

З инших заведень для образованя має Ісляндия значну бібліотеку краєву в Рейкявік (з 40.000 томами і 3000 рукописями) і по однїй публичній бібліотецї в кождім з трох прочих амтів або округів. Крім того мають ще унїверситетскі видїли медичний і теольоґічний свої бібліотеки а ґімназияльна бібліотека має більше як 10.000 томів. Поволи основано також всїлякі товариства для піднесеня просьвіти народної і народного вихованя. З тих товариств єсть найстарше лїтературне товариство, основане ще в 1816 р.

А треба знати, що Ісляндцї як би сотворені на лїтератів і поетів. Лїтература єсть спільним майном кождої ісляндскої селяньскої хати. Нема чоловіка на Ісляндиї, котрий би не читав старі „заґи", повісти родинні, які відбували ся в десятім столїтю таки на самім острові а списані в 13. столїтю. Так само улюблені суть ліричні поети, котрих мала Ісляндия виховала собі кількадесять в минувшім столїтю, а з котрих кількох можна таки до справдї великих зачислити. А треба ще й то знати, що майже кождий ісляндский селянин в своїм роді поет, бо укладати стишки належить на Ісляндиї до народної забави, котра очевидно найбільше улюблена і найбільше плекає у моло-

*) Попереду у фельєтонї ч. 2 було хибно сказано „великий як Німеччина" а так само хибно сказано у фельєтонї ч. 3 „як Угорщина" замість „половина Угорщини".

тельство абсолютно не може єго приняти. Симпатичнійше представляє ся внесенє на одноразове зниженє податку о 8 кор. Правительство просить однак зважати на ту обставину, що та 8-коронова знижка була би тотожна із зменшенєм доходів держави о 28 корон. Мінїстер вказує на великі видатки, які ждуть державну управу, як санация краєвих фінансів, реформа податку домово-чиншового і домово-клясового, а відтак поліпшенє харчу жовнірів і офіцерских поборів, та апелює до комісиї, щоби она, обнижуючи занадто цукровий податок, не унеможливила правительству приноровленє до тої ухвали. Мінїстер заявляє, що правительство мусить застеречи собі остаточне занятє становища супротив тих внесень.

В дальшій дебатї промовляв за зниженєм цукрового податку пос. Удржаль а відтак пос. Крамаж. Провідник ческих послів підніс влучно, що обниженю цукрового податку не може стояти на перепонї турбота о будучність австрийских фінансів. Із здемократизованєм парляменту настали також нові часи для фінансоної полїтики. Треба вести социяльно-полїтичну фінансову полїтику, не добачуючи жерела для збільшеня доходів тілько в однім підвисшуваню державних податків. Між иншими вказує він на потреби удержаня зел. державних та реформу цїлого цукрового законодавства і піднесенє внутрішної консумциї і т. д. Відтак забрав слово посол Юл. Романчук. Іменем своїх клюбових товаришів заявив він, що для сільского населеня всхідної Галичини і Буковини не буде мати зниженє цукрового податку такого значіня як для других країв. Рускі посли не противлять си значному обниженю цукрового податку, застерігають ся однако против того, щоби зниженє сего податку не ударемнило знижки цїни соли, податку від мяса, знесеня двох найнизших кляс податку домово-клясового та скасованя оплат за доручуванє судових візвань, які для нашого селяньства мають перворядну вагу. Відтак промовляли ще посли Немец, Масталька і Адлер, який підніс між ин. те, що цукрові барони через картель сироповий продають у нас метричний сотнар сего продукту по 52 кор., коли він в Німеччинї коштує всего 26 кор. Коли відчислити 6 кор. цла, то они беруть все-таки 20 кор. чистого зиску більше як німецкі фабриканти. В виду сего є вже крайна пора, щоби мінїстер виступив енерґічно против сих картелїв. Слїдуюче засїданє буджетової комісиї ві второк.

Ворожня між мадярскою більшостию і хорватскою опозициєю прибирає в угорскім соймі щораз грізнїйші форми. Хорвати ступивши раз на дорогу обструкциї, ідуть консеквентно дальше, пручи очевидно до того, щоби Мадяри компромітували ся уживанєм противнасильних способів. Розуміє ся, що Мадярам то не на руку, але то, що Хорвати говорять без упину по хорватски, доводить шовінїстів в коаліциї просто до безтями, тим більше, що они саме робили колись з Хорватами угоду в Рецї. Не улягає найменшому сумнївови, що мадярска коаліция рішила ся на якийсь остаточний крок супротив Хорватів, тілько не знати ще, на який. Але познаки сеї нової острійшої тактики вже очивидні. В суботу промавляли над уповновласнюючим законом в справі угоди з виїмком социялїста Мецефі самі не Мадяри. Наради вів не Юст, але віцепр. Навай. Першому відобрано слово Хорватови Прібічевичу а відтак Румунови Поповичеви і Хорватови Заґорачови. При сїм однак не обійшло ся без бурливих сцен. Послів Поповича і Супіля, які протестували против насильного поведеня президента, рішено передати комісиї для ненарушимости посольскої — очевидно на те, щоби їх позбути ся на кільканайцять засїдань з сойму і ослабити обструкцию. Що до того змагає тактика президиї, видно також з того, що віцепрезидент, попертий Кошутівцями заявив, що на будуче буде уважати опірним против зарядженьпрезидиї кождого, хто буде до дневного порядку промовляти по хорватски. Вкінци переперли правительственні партиї таку ухвалу, шоби задля поборюваня обструкциї відбувати засїданє навіть в недїлю. Не помогли протести опозициї, яка виказувала, що таких засїдань не бувало ще від 1867 р. В недїлю зібрала ся палата під проводом віцепр. Навая. На початку засїданя пронесли ся з мадярских лав оклики: „Най жиє король!", а з хорватских: „Най жиє реґулямін!" Відтак вела ся дальша дебата над угодою, підчас якої промавляло 9 хорватских послів, яким віцепрез. здебільша відбирав голос, заявляючи при тім, що він шанує право хорватских послів до промовляня в палатї, але не дозволить на штучне продовжуванє дебат. О год. $3^1/_2$ засїданє замкнено.

З Лїсбони доносять до Льондона о такій пригоді: Дня 18 с. м. мала бути виставлена опера „Дон Карльос". При викінченю королївскої льожи відкрито случайно дві бомби, уміщені дуже хитро під підлогою льожи. Бомби ті були получені електричним дротом з батериєю, уміщеною на сценї. Цїле уміщенє того злочинного приладу вказувало на то, що хтось, добре обзнакомлений з технїчною службою, мусїв тут мати свою руку. Викритє бомб було наслїдком безіменного листу, в котрім яко виновника подано архітекта будинку. Полїция окружила дім того архітекта, котрий однако застрілив ся, заки єго ще вспіли арештувати. Полїция зарядила дуже богато арештовань.

дежи обоєго пола. Можна — каже Гайслер — справедливо сказати, що Ісляндець в літературі в своїм фаху, на риболовстві і рільнім господарстві він мало розуміє ся.

З початком минувшого столїтя була лиш одна однїсенька друкарня на цїлий край; ґазет не було, виходив лиш малий журнал а книжок появляло ся на Ісляндиї дуже мало. Тепер має кождий право друкувати а друкарень єсть аж девять, з котрих чотири в самім Рейкявік. Ґазет виходить тепер звиш 20 і дванайцять журналів а то все для населеня, що чилить всего лиш 80.000 душ!

Ісляндцї — каже Гайслер — займають ся дуже полїтикою, але по найбільшій части полїтикою дуже непрактичною, котра відводить уми від найбільше пекучих справ. Та й полїтичних ґазет єсть більше число. Звичайно кожда з них в двох третинах заповнена сваркою з другими а тота сварка прибирає иноді дуже простацкі форми.

Головним жерелом поживи краю суть риболовство і годівля худоби. Риболовство однак мало розвинене а Ісляндець зі своїми недостаточними лодками і приладами не зробив би таки нічого, як би коло північного побережа острова не було звичайно богато риби. Вныслїдок зле з'орґанізованого риболовства, запливає в сї сторони богато чужесторонних рибаків. З самої Франциї запливає сюди що року яких 200 до 300 вітрилових кораблїв, котрі опісля вертають домів з богатою добичею.

З годівлею худоби єсть вже трохи лїпше, іменно же з годівлею овець, котрі тут мають велике значінє задля їх мяса і молока. Вовну по найбільшій части вивозять. Побіч овець годують тут найбільше конї. В глубину острова не можна инакше їхати як хиба на кони і для того Ісляндець не може розлучити ся з своїм конем. В послїдних роках продавано богато коний до копалень в Шкотиї, бо показало ся, що ісляндскі конї лїпші від инших рас. За одного коня платять в краю 60 до 120 корон, але бувають і такі конї під верх, за котрі треба заплатити в троє або й в четверо більше. Корови й кози держать лиш в малім числї а свиней таки зовсїм не годують. Богатий селянин має 500 до 600 овець, 50 до 60 коний і 8 до 10 коров. Та й годівля худоби терпить богато в наслїдок лихої управи ґрунту. Рільництво могло би тут дуже розвинути ся, як би можна осушити величезні мочари. Через то осушенє й число жителїв значно би збільшило ся. Ісляндия могла би тоді виживити впятеро більше людий як доси, отже яких 3 до 400.000 душий.

Та й промисл зачинає на Ісляндиї в послїдних часах значно підносити ся і став ріжнороднїйший, але як всюди так і тут промисл домашний упадає. З початком девятнайцятого столїтя Ісляндцї переробляли майже всю свою вовну в краю; тепер же, як сказано, висилають майже всю за границю а за то спроваджують масами заграничні материї. Впрочім ісляндский промисл ще дуже не розвинений, хоч ісляндскі ріки та водоспади могли би дати дуже добру силу для веденя фабричного промислу.

За то почала торговля на Ісляндиї незвичайно розвивати ся та переходить поволи щораз більше в руки Ісляндцїв, підчас коли з початком девятнайцятого столїтя була майже зовсїм в руках кількох заграничних купцїв. Ісляндска торговля терпить найбільше від того, і найбільшу шкоду має ісляндский нарід з того, що веде ся майже виключно лиш обмінна торговля. Селянин приносить до купця свої товари і дістає за них заграничні вироби. Коли вартість тих товарів, які він приніс, переходить вартість тих заграничних виробів, яких єму потреба, то купець не виплачує єму тоту надвишку готівкою, лиш записує єму на єго рахунок в єго зиск. Коли же селянинови треба більше заграничних виробів, як він може заплатити своїми товарами, то він позістає винен тоту надвишку купцеви. Тому то й не дивота, що селянин став ся зовсїм зависимий від свого вірителя, від купця, мало що не став ся єго невільником і мусить годити ся на ті условія, які купець єму ставить.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів, дня 10-го грудня 1907.

— Іменованя і перенесеня. Висший суд краєвий іменував дальше вахмайстрів від жандармериї і підофіцирів рахункових канцелїстами: Ант. Кусьнірчика для Городенки, Самуіла Гарна для Богородчан, Ісаака Шефера для Мединич, Ник. Шпака для Богородчан, Йоах. Роґкопфа для Скалату, Ник. Корчиньского і Абу Роша для Тлустого, Гр. Павлова для Рогатина, Вартол. Кльоцека для Зборова, Фил. Фрідмана для Любачова і Вольфа Бера для Підгаєць. — Львівский висший суд краєвий переніс офіциялів канцелярийних: Сем. Винницкого з Сянока до Дрогобича, Ів. Шнайдера з Залїщик до Станиславова, Кар. Бачиньского з Миколаєва до Львова, Казим. Балицкого з Болшовець до Лїська, Анд. Паньчишина з Рогатина до Дрогобича і Ів. Козачка з Лїська до Бережан.

— Курс кутя коний. Управа школи підкованя при Академії ветеринариї у Львові подає до відомости, що найблизший 6-місячний курс підкованя розпічне ся з днем 2 січня 1908. Челядники ковальскі, наміряючі записати ся на той курс, мають зголосити ся особисто у управителя тої школи найдальше до дня 2 січня 1908 і при вписї предложити: 1) сьвідоцтво укінченя з добрим поступом школи народної; — 2) сьвідоцтво визволеня і 3) сьвідоцтво з відбутої бодай 2-лїтної практики як визволений челядник. Ученики повисшого курсу можуть одержати запомоги з фонду краєвого.

— Дрібні вісти. На засїданю наук. Тов. ім. Шевченка дня 5 грудня надано зворотні підмоги з фонду пок. Антона Бончевского отсим пе

тентам: 1) Василеви Гладкому, студ. фільософії в Чернівцях 200 К; 2) Ант. Крижановскому, студ. фільософії у Львові 100 К. — На загальних зборах „Кружка земляків у Відни" дня 4 грудня с. р. вибрано отсей виділ: голова: пенс. генерал-авдітор Захар Павлюх, заступник голови: посол до ради державної Ілия Семака, члени виділу: др. Зенон Кузеля, Михайло Лісьткевич і Ізидор Мазуркевич, заступники: Яросл. Бурачиньский і Антін Явецкий. — Торбу з приладами лікарскими, знайдену в суботу в городі парохії сьв. Пятниць, котру підкинув очевидно якийсь злодій, зложено на поліції. — О пошести шкарлятини у Винниках під Львовом нема й бесіди. Появила ся там шкарлятина лиш в однім домі, де померла 1 дитина. По переведеню десінфекциї дому пошесть та більше не виступила. — До арештів поліцийних віддано робітника Івана Віглюша з Люблина в Росиї, котрий зайшовши в суботу до одного з шинків в Ринку наїв ся і напив ся, а відтак не заплативши, хотів втечи. На поліциї сказав він, що буде так робити і мусить, бо не має з чого жити. — На ул. Яблоновских придержала онегди поліция трох молодих злодіїв, Ів. Рабія, Володисл Никоровича і Гната Кошею, у котрих при ревізиї знайшла витрих і инші прилади злодійскі.

— Нещаслива пригода. Вчера по полудни привезено до Львова 14-літну дівчину Анну Макачан з Ожомлі, котрій молотільня урвала руку по само плече. По тій страшній події повезено дівчину з Ожомлі до Яворова, а коли там не застали лікаря, повезли єї дальше зелізницею до Львова. Тут відобрала єї погогівля тов-а ратункового і по провізоричнім обандажованю відставлено до шпиталю. Стан покаліченої з причини великого упливу корови єсть дуже грізний, майже безнадійний.

— Господарско-економічні виклади. Заходом тов-а „Сільский Господар" у Львові відбуде ся у Львові третий цикль господарско-економічних викладів. Виклади, що обіймуть найважнійші господарско-економічні питання, будуть вести ся в двох напрямах: а) суспільно-економічні справи і б) найважнійші справи сільского господарства з увзгляднeнем дрібних господарств. Проґрама викладів: А) Виклади з обсягу справ суспільно-економічних: І. Дотеперішні успіхи на поли орґанізациї руских кредитових і господарских спілок в Галичині, реферує пос. др. Кость Левицкий. — II. Значінє і суть хліборобских спілок а подрібно орґанізация таких спілок на Буковині, реферує др. Лев Когут, директор Союза хліборобских спілок в Чернівцях. — III. Жінка в житю господарско-суспільнім, реф. проф. др. М. Коцюба. — Б) Виклади з обсягу сільского господарства: IV. Ради господарскі при читальнях Товариства „Просьвіта", реф. інспектор о. А. Глодзіньский. — V. Молочарство, реф. Гарасевич. — VI. Садівництво, реф. проф. о. І. Раковский з Заліщик. — VII. Примінене годівлі худоби до місцевих условин і сучасних вимог торговельних, реф. проф. др. Коцюба. — VIII. Годівля дробу, реф. проф. о. І. Раковский. — IX. Огородництво, реф. др. Г. Величко.

Виклади відбудуть ся в днях 26., 27. і 28. грудня с. р., а іменно в слідуючім порядку: 26. грудня рано виклад А. І., по полудни А. II.; 27. грудня Б. IV. V. VI., по полудни (на загальних зборах Тов. „Сільский Господар") Б. VII.; 28. грудня рано для жіноцтва виклади А. III. Б. VIII. і IX. Початок що дня о 9-тій годині рано, взглядно 4-тій по полудни. — Час, призначений на виклади, буде використаний в той спосіб, що по кождім викладі відбуде ся дискусия на тему виголошеного викладу. Виділ товариства „Сільский Господар" просить проте сподіваних участників, що до дискусий, які вже в обох циклях відбувших ся викладів оказали ся вельми поучаючими, щоби зволили зібрати найбільше материялу, входячого в обсяг оголошених викладів, а тоді дискусиї станути найцінніїшим доповненем викладів. — Виклади будуть безплатні та будуть відбувати ся в гр.-кат. дух. семинариї, де всї сьвященики дістануть безплатне поміщенє в рускій духовній семинариї. — Виклади для жіноцтва відбудуть ся в Інституті СС. Василиянок, при ул. Зибликевича ч. 24.

Зголошеня приймає товариство „Сільский Господар" у Львові, Ринок ч. 10. Ліста зголошеня замкне ся перед викладами 23. грудня. — Товариство „Сільский Господар" у Львові, признаючи велику вагу жіноцтву в житю господарско-економічнім, розширило проґраму своїх викладів на деякі справи жіночі і звертаючись отсим до всего жіноцтва і всіх Хвальних Товариств жіночих з прошенем о ласкаву співучасть у викладах. — Товариство „Сільский Господар" у Львові, надіє ся, що і сей третий цикль викладів заінтересує найширші круги нашої суспільности і збере як найбільше участників до взаїмної науки та виміни гадок в справах господарско-економічних.

— В справі знесеня малої льотериї поставив пос. Байтель внесенє в палаті послів, щоби скасовано патент льотерийний з 13 марта 1813 р. Для умотивованя свого внесеня наводить він між иншим: Які суми забрала народам тота злощасна гра, можна коротко пізнати з того, що доходи лиотерийні від 1751 аж до 1788, значить ся в часї віднайманя, виносили 53,890.679 зр. а від 1788 до 1900, або в часї власного заряду 2.405,873.468 зр. (майже півтретя міліярда) або разом майже пять міліярдів корон. В прелімінари на 1908 р. вставлені доходи брутто 30,540.159 корон а видатки 18,423.890 кор., отже позістає чистий дохід для держави 12 мілїонів Додати тут потреба, що против льотериї виступав свого часу покійний посол Розер через звиш 25 літ і кождої парляментарної сесиї ставив внесенє на скасованє льотериї; він обходив 25-літний ювилей своєї борби против льотериї і остаточно помер а скасованя льотериї таки не діждав ся. Можна сумнївати ся, чи пос. Байтльови удасть ся то осягнути, що не удало ся пок. Розерови.

Телеґрами.

Відень 10 грудня. На початку нинїшного засїданя президент палати подав до відомости, що пос. Удржаль зложив достоїньство секретаря палати. — Міністер справедливости предложив проєкт закона в справі предложеня о обовязуючій силі закона з 30. жовтня 1891 о виконуваню консулярного судівництва. По відчитаню внесень і інтерпеляций приступлено до дальшої дискусиї над пильним внесенем пос. Кіяріґо і тов. в справі угоди.

Відень 10 грудня. Прибув тут вчера вечером з Берлина кн. Фердинанд болгарский в повороті до Софії.

Відень 10 грудня. В палаті послів предложили внесеня: пп. Станїшевский, Мадей і Горнек в справі будови зелїзниці Ясло-Дембіца; інтерпеляциї: пос Брайтер в справі независимости офіцирів яко членів ради гонорової; п. Крамаж, Удржаль, Бянкіні, Давидяк і Стапіньский з жаданем несанкционованя закона ухваленого долїчино-австрийским соймом, після котрого обовязковим язиком викладовим в тамошних школах вправ має бути язик німецкий; пос. Колеса в справі грозячої кризи робітничої з причини повороту робітників з Америки.

Білград 10 грудня. Перед приступленем до порядку дневного поставив социяліст Лапцевич внесенє, щоби скупштина ухвалила протест против розвязаня другої думи в Росиї, суперечного з конституцию. Президент заявив, що не піддасть того внесеня під голосованє, бо Сербії не вільно мішати ся до внутрішних справ чужої держави.

Рим 10 грудня. Центральне бюро ґеодетичне одержало вість о землетрясеню в Катанії. В декотрих місцевостях завалили ся доми. Чи не згинув хто з людий, доси не звістно.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1. мая 1907 — після часу середно європейского.

Примітка. Грубі числа означають поспішні поїзди; нічні поїзди означені звіздкою. Нічна пора числить ся від 6. години вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Приходять до Львова:

З Кракова: **8·40***, **2·31***, **8·55**, **1·30**, 5·50*, 7·25, 9·45, 5·25, 9·50*.
З Ряшева: 1·10.
З Підволочиск (голов. дворець): 7·20, 12·00, **2·16**, 5·40, 10·30*.
З Підволочиск (на Підзамче): 7·01, 11·40, **2·02**, 5·15, 10·12*.
З Черновець: **12·20***, 5·55*, 8·05, **2·25**, 3·55, 9·01*.
З Коломиї, Жидачева, Потутор: 10·05.
Зі Станиславова: 8·05.
З Рави і Сокаля: 7·10, 12·40.
З Яворова: 8·22, 5·00.
З Самбора: 8·00, 10·30, 1·55, 9·20*.
З Лавочного, Калуша, Борислава: 7·29, 11·50, 10·50*.
Зі Стрия, Тухлї: 3·51.
З Белзця: 4·50.

Відходять зі Львова:

До Кракова: **7·05***, **12·45***, 3·45*, **8·25**, 8·40, **2·45**, 6·15*, 7·20*, 11·00*.
До Ряшева: 4·05.
До Підволочиск (голов. дворець): 6·20, 10·45, **2·17**, 7·00*, 11·15*.
До Підволочиск (з Підзамча): 6·35, 11·03, **2·32**, 7·24*, 11·35*.
До Черновець: **2·51***, 6·10, 9·20, **1·55**, 10·40*.
До Стрия, Дрогобича, Борислава: 11·30*.
До Рави, Сокаля: 6·12, 7·10*.
До Яворова: 6·58, 6·30*.
До Самбора: 6·00, 9·05, 4·30, 10·51*.
До Коломиї і Жидачева: 2·35.
До Перемишля, Хирова: 4·05.
До Лавочного, Калуша, Дрогобича: 7·30, 2·26, 6·25*.
До Белзця: 11·05.
До Станиславова, Чорткова, Гусятина: 5·50.

Поїзди льокальні.

До Львова:

З Брухович (від 5 мая до 29 вересня) 3·25, 5·30 по полуд. і 8·20 вечер; (від 5 мая до 29 вересня в неділї і рим. кат. сьвята) 1·46 по полудни; (від 1 червня до 31 серпня в неділї і рим. кат. сьвята) 10·05 перед полуд.; (від 5 мая до 31 мая, від 1 до 29 вересня в неділї і рим. кат. сьвята, а від 1 червня до 31 серпня що дня) 9·55 вечер.

З Янова (від 1 мая до 30 вересня що дня) 1·15 по полудни і 9·25 вечер; (від 12 мая до 15 вересня в неділї і рим. кат. сьвята) 10·10 вечер.

Зі Щирця від 26 мая до 15 вересня в неділї і рим. кат. сьвята 9.40 вечер.

З Любіня від 12 мая до 15 вересня в неділї і рим. кат. сьвята 11·50 вечер.

Зі Львова:

До Брухович (від 5 мая до 29 вересня) 2·28, 3·45, 5·45 по полудни; від 5 мая до 29 вересня в неділї і рим. сьвята 12·41 по полудни; (від 1 червня до 31 серпня в неділї і рим. сьвята) 9·05 рано; (від 5 до 31 мая і від 1 до 29 вересня в неділї і рим. сьвята, а від 1 червня до 31 серпня що дня) 8·34 вечер.

До Рави рускої 11·35 в ночи (що неділї).

До Янова (від 1 мая до 30 вересня що дня) 9·15 перед полуднем і 3·35 по полудни; (від 12 мая до 15 вересня в неділї і рим. сьвята) 1·35 по полудни.

До Щирця 10·45 перед полуднем (від 26 мая до 15 вересня в неділї і рим. сьвята).

До Любіня 2·10 по полудни (від 12 мая до 15 вересня в неділї і рим. сьвята).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Найдешевше можна купити лише

в Авкцийній Гали

Пасаж Миколяша

меблї, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутериї, старинности і все можливе до домового уладженя.

Порозумінє з провінциєю писемно.

Вступ вільний цїлий день.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).